

(3)

REPUBLIKA SLOVENIJA
CENTER ZA SOCIALNO DELO
ŠENTJUR PRI CELJU

Ulica Dušana Kvedra 11, 3230 Šentjur

OBČINA DOBJE	
Prejeto: 01-06-2015	Štirnini znak:
	Priloge:
Številka zadeve: 122-5/2015	Vrednoti:

T: 03 746 25 20
F: 03 746 25 25
E: gpcsd.sentj@gov.si
www.csdsentjur.si

Datum: 18.02.2015

POROČILO ZA LETO 2014

POMOČ DRUŽINI NA DOMU V OBČINI DOBJE

Poročilo pripravila:

Sabina Jelenc

Direktorica:

mag. Anica Weber

POROČILO ZA LETO 2014

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

1. OPIS STORITVE

2. UPRAVIČENCI DO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

2.1. Upravičenci glede na starost in spol

2.2. Število upravičencev do storitve pomoč družini na domu po mesecih

2.3. Število opravljenih učinkovitih ur pri upravičencih

3. PLAČILO STORITVE

4. IZVAJALCI STORITVE

5. ZAKLJUČEK

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

1. OPIS STORITVE

Pomoč družini na domu je samostojna socialno varstvena storitev, ki jo določa Zakon o socialnem varstvu v 15. členu, kot eno izmed oblik pomoči družini (poleg pomoči družini za dom in socialnega servisa). Gre za storitev v okviru javne službe, ki jo zagotavlja občina (v 2.odst. 43.člena). Minimalna storitev je določena v 3.odst. 15.člena zakona, natančnejša opredelitev obsega, upravičencev, postopkov in vsebin pa je opredeljena v Pravilniku o standardih in normativih socialno varstvenih storitev (Ur.l.RS, št. 52/95, 02/98, 61/98, 19/99, 28/99-popr., 127/03, 125/04, 60/05, 120/05, odl.US, 2/06-popr., 140/06,120/07, 45/10 in 28/11, 104/11, 111/13).

Pomoč družini na domu vsebuje socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč.

Socialna oskrba na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanje nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega naslednje sklope opravil:

- pomoč pri temeljnih dnevni opravilih:

- pomoč pri oblačenju in slačenju,
- pomoč pri umivanju in kopanju,
- pomoč pri hranjenju,
- pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb,
- vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;

- gospodinjska pomoč

- prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane,
- pomivanje uporabljene posode,
- osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti,
- postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;

- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov

- vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom,
- spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti (obisk zdravnika, nabava živil, zdravil),
- informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca, ter priprava na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil iz prejšnjega odstavka.

2. UPRAVIČENCI DO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju.

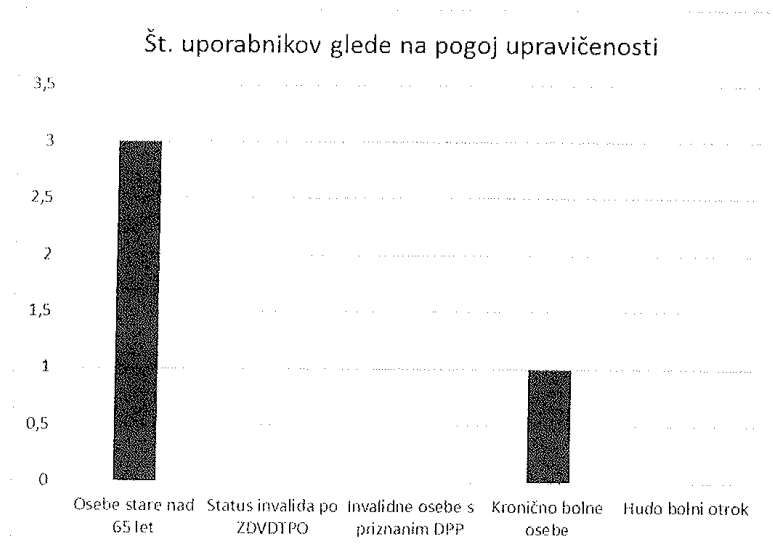
Kdo so upravičenci do socialne oskrbe na domu?

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki imajo stalno bivališče na območju občine Dobje in so:

- a) **osebe, stare nad 65 let**, ki so zaradi starosti in pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- b) **osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb**, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu,
- c) **druge invalidne osebe**, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- d) **kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja**, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- e) **hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem in najtežjo motnjo v duševnem razvoju**, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Struktura uporabnikov pomoči na domu glede na izpolnjevanje pogoja upravičenosti do oskrbe na dan 31.12. 2014

<i>Pogoj upravičenosti</i>	<i>Št. uporabnikov</i>	<i>%</i>
Osebe stare nad 65 let	3	75
Status invalida po ZDVRTPO	0	0
Invalidne osebe s priznanim DPP	0	
Kronično bolne osebe	1	25
Hudo bolni otrok	0	0

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo strokovni delavec, strokovni sodelavec, neposredni izvajalec oskrbe, upravičenec ter ključni in odgovorni družinski člani.

Storitve se začne izvajati na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela. Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino. Drugi del storitve zajema vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu. Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

Strokovna priprava izvajanja storitve v obliki analize primera, priprava dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja za sodelovanje pri zagotavljanju pomoči ter izvedba uvodnega srečanja med predstavniki izvajalca in upravičencem traja v povprečju osem ur na upravičenca oziroma 12 ur na par. Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu in sicer največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

Največ uporabnikov se odloči za pomoč do ene ure na dan, dvakrat do trikrat na teden. Pri tistih upravičencih, ki potrebujejo temeljno dnevno opravilo, pa se pomoč izvaja vsakodnevno.

Nekaj je tudi potreb po prinašanju enega pripravljenega obroka hrane, saj se nenehno povečuje število starostnikov, ki ne morejo več v celoti skrbeti zase, a želijo čim dlje ostati v svojem bivalnem okolju. Sorodniki so v večini v dopoldanskem času v službi, zato jim je priprava kosila onemogočena.

Storitev Pomoč družini na domu poteka v okviru Centra za socialno delo Šentjur pri Celju kontinuirano od 1. 4. 1992 dalje.

Z vidika lokalne skupnosti pomeni storitev:

- zagotavljanje višje ravni kvalitete življenja za kategorije oseb, ki so po zakonu upravičene do pomoči na domu,
- ohranjanje možnosti bivanja človeka v domačem okolju čim dalj časa, v kolikor ima pogoje za bivanje,

V letu 2014 smo nudili oskrbo 4 uporabnikom, delo je opravljala 1 oskrbovalka s skrajšanim delovnim časom 10 ur tedensko ter strokovna sodelavka v programu PND.

2.1. Upravičenci glede na starost in spol

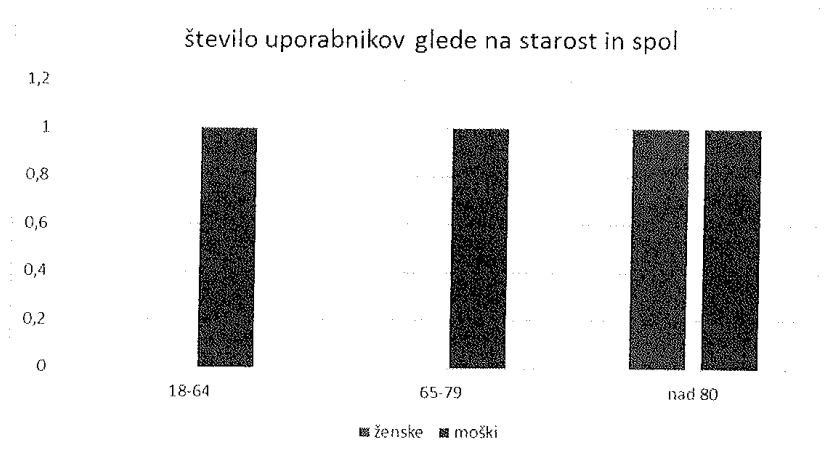
Starost in spol upravičencev na dan 31.12.2014

ŽENSKE

STAROST	pod 18 let	18-64	65-79	nad 80	SKUPAJ
ŠT. UPRAVNIKOVI				1	1
V ODSOTOKIH				25	25

MOŠKI

STAROST	pod 18 let	18-64	65-79	nad 80	SKUPAJ
ŠT. UPRAVNIKOVI		1	1	1	3
V ODSOTOKIH		25	25	25	75

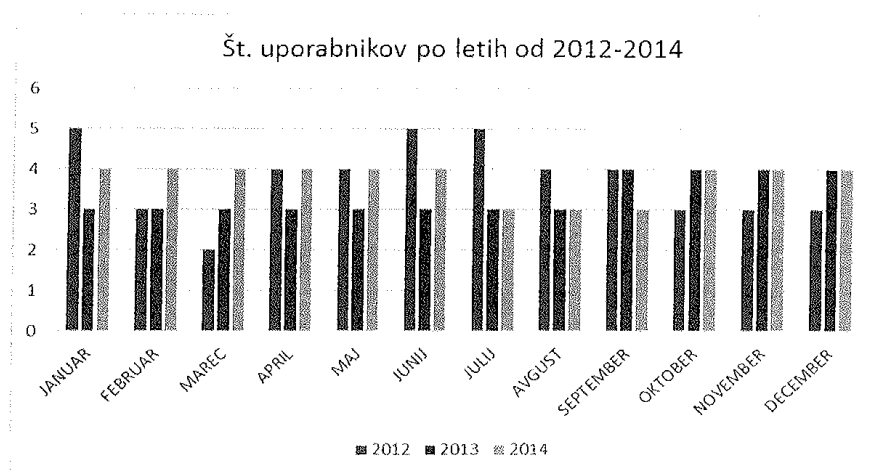

V mesecu decembru so koristili storitev **4** uporabniki. Trije uporabniki so bili stari nad 65 let, eden je mlajši od 65 let s kronično boleznijo.

2.2 Število aktivnih upravičencev do storitve pomoč družini na domu po mesecih od leta 2012 – 2014

V okviru aktivne politike zaposlovanja je bila za občino Dobje zaposlena ena socialna oskrbovalka s polnim delovnim časom 40 ur na teden, ki je bila od 01.07.2011-30. 01 2013 redno zaposlena s krajšim delovnim časom 20 ur na teden. Od 1.2. 2013 je na predlog občine zaposlena za skrajšani delovni čas 10 ur na teden.

MESEC	ŠT. UP. V LETU 2012	ŠT. UP. V LETU 2013	ŠT. UP. V LETU 2014
JANUAR	5	3	4
FEBRUAR	3	3	4
MAREC	2	3	4
APRIL	4	3	4
MAJ	4	3	4
JUNIJ	5	3	4
JULIJ	5	3	3
AVGUST	4	3	3
SEPTEMBER	4	4	3
OKTOBER	3	4	4
NOVEMBER	3	4	4
DECEMBER	3	4	4
povprečje	3,75	3,34	3,75

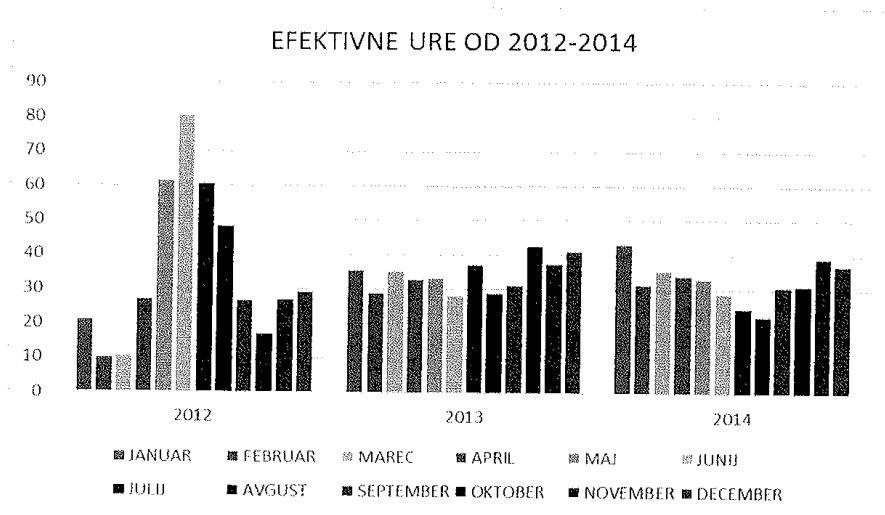
V letu 2014 se je storitev zaradi prenehanje potrebe uporabnika zaključila v enem primeru in enega uporabnika smo vključili na novo.

2.3 Število opravljenih učinkovitih ur pri upravičencih do storitve pomoči družini na domu

Po pravilniku o standardih in normativih socialno varstvenih storitev (Ur.l.RS 45/2010), ki je začel veljati 19.06.2010 je za neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca je normativ povprečno 110 ur učinkovitega dela na mesec (za skrajšani delovni čas 10 ur na teden 27,75 učinkovite ure). Od skupnega števila delovnih ur na mesec /40 ur/ neposredne socialne oskrbovalke je bilo neposredni socialni oskrbi – učinkovitim uram, namenjeno povprečno **32,61 ur, kar je za 5,11 ur več kot znašajo učinkovite ure po pravilniku.**

Prikaz opravljenih učinkovitih ur po mesecih pri vseh uporabnikih in letnem povprečju:

Mesec	št. učinkovitih ur 2012	št. učinkovitih ur 2013	št. učinkovitih ur 2014
JANUAR	21,00	35,5	43
FEBRUAR	10,00	29	31,5
MAREC	10,50	35	35,5
APRIL	27,00	32,75	34
MAJ	61,50	33	33
JUNIJ	80,50	28	29
JULIJ	60,50	37	24,75
AVGUST	48,00	29	22,25
SEPTEMBER	26,50	31,09	31
OKTOBER	17,00	42,5	31,17
NOVEMBER	27,00	37,42	39,20
DECEMBER	29,25	41	37
skupaj	418,75	411,26	391,37
povprečje	34,90	34,27	32,61

Za izvajanje učinkovitega dela pri uporabnikih je delavka porabila **81,53%, kar je za 7,03% več kot preteklo leto** (oskrbovalka je v začetku leta 2013 še delala polovični delovni čas, zato je v tabeli za omenjeno leto prikazano večje število učinkovitih ur).

V obseg števila ur, sodi tudi »prinašanje enega pripravljenega obroka hrane«. V okviru te storitve organizirano dostavljamo toplo hrano na dom starejšim, bolnim in invalidnim osebam med 11.00 in 14.00. uro, ki so po želji tudi dietni. Obračun kosila se določa individualno glede na uporabnikov naslov, njihov dostop v stanovanje do uporabnika ter čas, ki ga socialna oskrbovalka porabi za prejemanje kosil v različnih gostiščih, katerega uporabnik sam izbere. Čas, ki ga socialna oskrbovalka porabi za prejemanje kosila se enakomerno razdeli na vse uporabnike, ki ta dan prejmejo kosilo.

Delež delovnega časa namenimo za interna izobraževanja v okviru rednih sestankov (koordinacija, teoretični preizkus znanja varstva pri delu in požarna varnost, občasen pregled predpisane varnostne opreme v avtomobilih, poročanje terenskega dela, reševanje kriznih situacij), supervizije, evidentiranje storitev in pisanje potrebne dokumentacije neposredne socialne oskrbe.

V letu 2014 ni bilo bolniške odsotnosti oskrbovalke.

Malica predstavlja 5,75 % delovnega časa, dopusti pa 9,58 % delovnega časa.

3. CENA IN PLAČILO STORITVE

Uporabnik storitve pomoč na domu, v skladu s ceno, ki jo vsakoletno potrdi občinski svet, plača prispevek na uro izvedene storitve. Cena storitve Pomoč družini na domu v Občini Dobje je od 15.05.2014 dalje znašala 20,96 € za učinkovito uro, subvencija Občine Dobje je znašala 15,62 € za učinkovito uro in cena za uporabnika **5,34 €** za učinkovito uro.

Upravičenec in njegovi zavezanec lahko pri pristojnem centru za socialno delo (kjer ima upravičenec prijavljeno stalno prebivališče) vložijo zahtevo za oprostitve plačila socialno varstvene storitve.

Center za socialno delo odloča o oprostitvi plačila na podlagi Uredbe o merilih za določanje oprostitve pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/2004, 124/2004, 116/2006-ZUTPG, 62/10-ZUPJS, 99/13-ZUPJS-C).

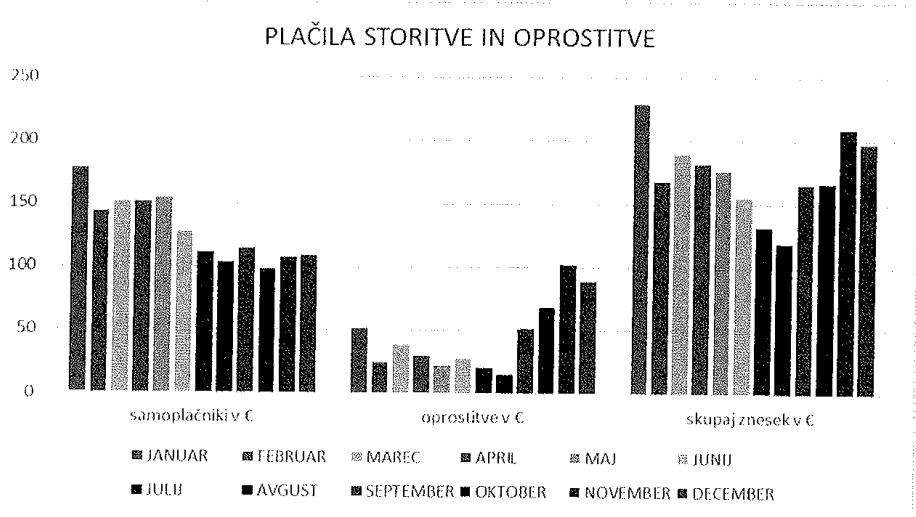
Če prispevek upravičenca in zavezanca oziroma zavezancev ne zadostuje za pokritje storitve, razliko med vrednostjo storitve in prispevki upravičenca in zavezancev doplača občina oziroma Republika Slovenija, glede na v zakonu navedene pogoje.

Pri izračunu višine oprostitve izhajamo iz cene ure za uporabnika ter številom ur na mesec.

V letu 2014 smo imeli 1 uporabnika, ki je plačeval prispevek glede na višino svoje plačilne sposobnosti.

Tabela prikazuje število opravljenih ur pri upravičencih do pomoči na domu ter seštevke prispevkov upravičencev do pomoči na domu po posameznih mesecih.

mesec	št.efektivnih ur	samoplačniki v €	oprostitve v €	skupaj znesek v €
JANUAR	43	178,14	51,48	229,62
FEBRUAR	31,5	143,43	24,78	168,21
MAREC	35,5	151,44	38,13	189,57
APRIL	34	151,44	30,12	181,56
MAJ	33	154,11	22,11	176,22
JUNIJ	29	127,41	27,45	154,86
JULIJ	24,75	111,39	20,78	132,17
AVGUST	22,25	103,38	15,44	118,82
SEPTEMBER	31	114,06	51,48	165,54
OKTOBER	31,17	98,04	68,41	166,45
NOVEMBER	39,20	107,12	102,21	209,33
DECEMBER	37	108,72	88,86	197,58
SKUPAJ	391,37	1.548,68	541,25	2.089,93
povprečje	32,61	129,06	45,10	174,16

4. IZVAJALKA STORITVE

V okviru aktivne politike zaposlovanja je bila za občino Dobje zaposlena ena socialna oskrbovalka s polnim delovnim časom 40 ur na teden, ki je od 01.07.2011 redno zaposlena s krajšim delovnim časom 20 ur na teden.

V mesecu septembru 2011 je odšla redno zaposlena delavka na porodniški dopust, zato smo za njeno nadomeščanje sprejeli delavko, ki je bila v začetku leta že vključena na našem centru v program Usposabljanja na delovnem mestu na področju storitve Pomoči na domu. V septembru 2012 se je redno zaposlena delavka vrnila iz porodniškega dopusta in je bila do 31.1.2013 zaposlena za krajši delovni čas 20 ur na teden. Zaradi nižjega št. ur pri uporabnikih smo v dogovoru z občino morali s 1.2.2013 skrajšati delovni čas na 10 ur na teden.

Glede na porast števila učinkovitih ur, ocenjujemo, da bi za kakovostno izvajanje socialne oskrbe ponovno potrebovali zaposlitev za dodatnih 10 ur na teden.

Obseg storitve oblikujemo v skladu s potrebami uporabnikov storitev. Čakalne dobe ne beležimo. Nekatere uporabnike vključujemo takoj po izražanju potrebe – torej naslednji delovni dan, nekatere pa v manj kot dveh tednih odvisno od obsega storitve in časovnega prilagajanja. Osnovno vodilo pri izvajanju storitev je upoštevanje uporabnikovih individualnih potreb in spoštovanja pravice do odločanja o vsebini izvedenih storitev. Strokovno izvajanje storitev namreč zagotavlja zadovoljstvo uporabnikov.

Pomoč na domu izvaja socialna oskrbovalka, ki ima opravljeno ustrezno kvalifikacijo in certifikat za opravljanje dela socialne oskrbovalke.

Kot izvajalec storitve socialne oskrbe na domu si prizadevamo za strokovno izpopolnjevanje socialne oskrbovalke.

Sestavni del storitve so tudi supervizijski posveti za neposredne izvajalce storitve v obsegu najmanj 8 ur letno. (UL RS št. 3/07). V izvajanje skupinske supervizije kot metodo trajnega učenja za kakovostnejše upravljanje socialno varstvene dejavnosti smo vključili vse izvajalke storitve iz obeh občin. Supervizijska srečanja so potekala od meseca septembra do decembra, in sicer v mesečnih srečanjih, po 2 šolski uri.

5. ZAKLJUČEK

Uporabniki pomoči na domu so starejše osebe s kroničnimi boleznimi, ki v veliki meri bivajo sami. Njihovi dohodki so zelo nizki, večino ima dohodke nižje od 500 € in se težko preživljajo. To pomeni, da uporabnikom nizek dohodek predstavlja pomembno

oviro, med drugim tudi za prejemanje večjega števila ur pomoči na domu. Med anketiranci, ki niso prejeli dovolj pomoči, jih je namreč večina izjavila, da je razlog za to predraga storitev. Ob tem se odpira vprašanje, koliko je potencialnih uporabnikov, ki pa se kljub potrebi zaradi finančnih razlogov za storitev ne odloči. Starejša populacija je namreč po ugotovitvah različnih raziskav med najbolj revnimi v Sloveniji in s tem Slovenija izrazito izstopa v negativno smer tudi v primerjavi z drugimi evropskimi državami (Inštitut RS za socialno varstvo: Analiza izvajanja socialnovarstvene storitve pomoč na domu).

Ena od pozitivnih ugotovitev te raziskave, kjer sodelujemo vsi izvajalci PND je, da uporabniki pomoč na domu ocenjujejo v večji meri izredno pozitivno. Sicer je tu potrebna previdnost pri preveč pozitivni interpretaciji rezultatov, saj druge raziskave kažejo na izredno skromnost in manjše zahteve starejše populacije, kar lahko delno vpliva na zelo pozitivno oceno. Uporabniki se v večini strinjajo, da je bilo pomoč na domu enostavno pridobiti, informacije so jasne in vsi prejemaajo zadostno število ur pomoči na domu glede na njihov finančni status. Dobre so bile tudi ocene organiziranosti oskrbe na domu in sicer, da se z izvajalcem enostavno dogovorijo in da so časovni termini primerni. Nižja pa je sicer ocena dostopnosti pomoči v nujnem primeru predvsem ob vikendih, praznikih in dela prostih dni. Zato predlagamo, da bi se pomoč na domu v občini Dobje razširila tudi na to časovno dostopnost.

Najvišjo oceno kakovosti je dobila sama oskrbovalka, saj večina meni, da ima dober odnos, izvaja delo kakovostno, prihaja točno in ostaja dovolj časa, uporabniki pa ji tudi zaupajo.

V zaključku torej lahko povzamemo, da uporabniki pozitivno vrednotijo samo storitev, da pa obstaja kljub sofinanciranju s strani občine velik problem v cenovni dostopnosti teh storitev in to že med obstoječimi uporabniki, zagotovo pa je slednji velik tudi v preostali populaciji starejših, ki kljub potrebam ne zaprosijo za storitev zaradi cene. Ključno za razvoj teh storitev torej obstaja predvsem njihova cenovna dostopnost. Pri tem je potrebno poudariti, da je bila za uporabnike ravno socialna oskrbovalka prva izbira v primeru dalj časa trajajoče potrebe po pomoči (pred družinskimi člani in pred odhodom v dom starejših), kar kaže na precejšnjo sprejetost te oblike pomoči kot dela dolgotrajne oskrbe starejših. Ključno za omogočanje kakovostnega življenja starejših in torej čim daljšo oskrbo v njihovih skupnostih bi bila sprememba sistema oskrbe, ki bi potencialno omogočila dostop do teh storitev v večjem obsegu na podlagi zavarovanja za dolgotrajno oskrbo in torej s čim manjšim vložkom samih starejših, ki zaradi svojega slabega finančnega položaja le te zelo težko krijejo.

